

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Λατινικά

Γ' Λυκείου - Θεωρητική Κατεύθυνση

1. *Μετάφραση*

Ο Καίσαρας ενδιαφέρθηκε πολύ να αγοράσει το κοράκι ὅτι γι' αυτό το αγόρασε για είκοσι χιλιάδες σηστερτίους. Τούτο το παράδειγμα παρακίνησε κάποιον παπουτσή να διδάξει τον ίδιο χαιρετισμό σε ένα κοράκι. Για πολύ καιρό μάταια ξόδευε κόπο ὅσες φορές το πουλί δεν απαντούσε, ο παπουτσή συνήθιζε να λέει : “κρίμα στον κόπο μου! (έχασα το λάδι και τον κόπο μου)”! Τέλος, το κοράκι έμαθε το χαιρετισμό και ο παπουτσή, θέλοντας (να αποκτήσει) χρήματα (επιθυμητικός χρημάτων), το έφερε στον Καίσαρα.

Αυτός (ο άνθρωπος), όμως, (κύριοι) δικαστές, και στην Ασία υπήρξε και τον πατέρα του, γενναιότατο άνδρα, πολύ βοήθησε στους κινδύνους, (τον) παρηγόρησε στους μόχθους και (τον) συνεχάρη στη νίκη (του). Και, αν η Ασία παρέχει κάποια υποψία τρυφής, οφείλουμε να επαινέσουμε το Μουρήνα, γιατί είδε την Ασία, αλλά έζησε με εγκράτεια στην Ασία.

2. α) corvos, milia, sestertios, exempla, operas, salutationes,
aves (is), sutores, iudices, solacia.
β) eos, quosdam, pares, cupidi, hi, suis, quasdam
γ) plus, diutius, magnopere ή magno opere
3. α) interest, intererat, intererit, interfuit, interfuerat,
interfuerit
incitat, incitabat, incitabit, incitavit, incitaverat, incitaverit
emere, empturum esse, emisse
doceat, doceret, docturus sit, docuerit, docuisset
discit, discebat, discet, didicit, didicerat, didicerit
vivit, vivebat, vivet, vixit, vixerat, vixerit
β) responde, respondete/dic, dicite/affer, afferte, lauda, laudate/vive, vivite
4. α) **Caesaris** : γενική του ενδιαφερομένου προσώπου στο interfuit
sestertium : γενική του περιεχομένου στο milia
patri : δοτική προσωπική χαριστική στο fuit
adiumento : δοτική κατηγορηματική του σκοπού στο fuit
β) **ut ... doceret** : εκφέρεται με Υποτακτική Παρατατικού, γιατί εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (incitavit) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρελθόν.

5. Ανήκει στο α' είδος και δηλώνει ανοιχτή υπόθεση.

Μη πραγματικό στο παρόν :

Si haberet – deberemus.

Μη πραγματικό στο παρελθόν :

Si habuisset – debuissemus.

Το πιθανό στο παρόν ή το μέλλον :

Si habeat – debeamus ή Si habuerit – debeamus

Τάξη Γ' (προαιρετικά)

Η τύχη δεν είναι πάντοτε αντίξοη. Η εργασία είναι πηγή της ευτυχίας και αντιμάχεται την αντιξοότητα της τύχης. Με την εργασία απομακρύνεται η αποτυχία και η πλήξη. Η περίοδος της νεότητας είναι αποφασιστικής σημασίας για την ανθρώπινη ευτυχία και αυτό οι νέοι πρέπει να το εκμεταλλευτούν.

Άγνωστες λέξεις

αντίξοος = adversus / ευτυχία = felicitas / αντιξοότητα της τύχης = αντίξοη τύχη = contraria fortuna / εργασία = labor, ōris / αποτυχία = infortunium / πλήξη = tristitia, de / περίοδος = detas, atis / νεότητα = juvenus / είναι αποφασιστικής σημασίας = maxima dignitate (αφαιρετική ιδιότητας) / για την ανθρώπινη ευτυχία = για να είναι οι άνθρωποι ευτυχείς (να αποδοθεί με τελική πρόταση) / εκμεταλλεύομαι = utor, usus sum, uti + αφαιρετική

Απόδοση στη Λατινική

Fortuna semper adversa erga homines non est. Labor fons felicitatis est et fortunam contrariam repugnat. Labore infortunium et tristitia amovetur. Aetas juventutis maxima dignitate est, ut homines felices sint eo juvenus debet uti.